

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

SERBEST BÖLGELER MEVZUATI VE UYGULAMALARI SUNUMU

28 Aralık 2022

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

- Kanun ve Yönetmelik-Temel Amaç ve Tanımlar**
- Serbest Bölge Kuruluş Süreci ve Temel Göstergeler**
- Teşvikler-Vergi Uygulamaları**
- Genelgeler ve Diğer Alt Düzenlemeler**
- Serbest Bölgelerde Mal Hareketleri**
- Serbest Bölgelerde Atık Yönetimi**

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

Kanun ve Yönetmelik-Temel Amaç ve Tanımlar

Serbest Bölge Tanımı

- ✓ Serbest bölgeler; Türkiye Gümrük Bölgesinin parçaları olmakla beraber ; **yer ve sınırları Cumhurbaşkanınca belirlenmiş, serbest dolaşımda olmayan eşyanın** herhangi bir gümrük rejimine tabi tutulmaksızın ve serbest dolaşıma sokulmaksızın, gümrük mevzuatında öngörülen haller dışında kullanılmamak ya da tüketilmemek kaydıyla konulduğu, ithalat vergileri ile ticaret politikası önlemlerinin ve kambiyo mevzuatının uygulanması bakımından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olduğu kabul edilen ve **serbest dolaşımdaki eşyanın** bir serbest bölgeye konulması nedeniyle normal olarak eşyanın ihracına bağlı olanaklardan yararlandığı yerlerdir.
- ✓ Serbest bölgeler, etrafı çitle çevrili, kapalı bir dahilde işleme rejimi uygulanan ve üretici firmalara ilave teşvikler sağlanan bir planlı yatırım alanıdır.

**Uluslararası Ticarete
Yönelik Planlı Yatırım
Alanları**

**Üretim, Alım- Satım ve
Hizmet Faaliyetleri**

Gümrük Hattı Dışı

İlave Vergisel Teşvikler

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre kurulan serbest bölgelerin amaçları,

- İhracata yönelik yatırım ve üretimi teşvik etmek
- Doğrudan yabancı yatırımları hızlandırmak
- Teknoloji girişini hızlandırmak
- İşletmeleri ihracata yönlendirmek
- Uluslararası ticareti geliştirmek
- ✓ 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununda, 2004 ve 2008 yıllarında yapılan değişiklikler ile yalnızca imalatçı kullanıcılara gelir/kurumlar vergisi muafiyeti ile gelir vergisi stopaj istisnası getirilmiştir.
- ✓ Ekonominin girdi ihtiyacını ucuz ve düzenli bir şekilde temin etmek ifadesi serbest bölge amaçları arasından çıkarılmıştır. (2008)

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Yetki ve Tanımlar

Yetki

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununa göre bir serbest bölgenin;

- Kurulacağı **yer ve sınırları** ile
- Kim tarafından(kamu kurum ve kuruluşları, yerli veya yabancı gerçek veya tüzelkişileri) **işletileceğini**

belirleme yetkisi **Cumhurbaşkanındadır.**

Tanımlar

İşletici-Bölge Kurucu ve İşleticisi(BKİ): Yeni bir serbest bölge kurulması için gerekli olan yatırımları ya da mevcut bir serbest bölgenin altyapısının yenilenmesi, iyileştirilmesi veya bölgede ihtiyaç duyulan yeni yatırımları yapmak ve bu bölgeyi işletmek üzere Cumhurbaşkanınca yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşu, yerli ve yabancı gerçek veya tüzel kişileridir.

Kullanıcı: Faaliyet ruhsatı alan ve bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzelkişilerdir.

8 Eylül 2021 ÇARŞAMBA

Resmî Gazete

Sayı : 31592

CUMHURBAŞKANI KARARI

Karar Sayısı: 4482

Ekli “Batı Anadolu Serbest Bölgesinin Kurulmasına Dair Karar”ın yürürlüğe konulmasına, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun 2 nci maddesi gereğince karar verilmiştir.

7 Eylül 2021

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

BATI ANADOLU SERBEST BÖLGESİNİN KURULMASINA DAİR KARAR

Serbest bölge kuruluşu ve işletilmesi

MADDE 1- (1) İzmir ili sınırları içerisinde bulunan ve ekli kroki ile listede sınır ve koordinatları gösterilen alan, Batı Anadolu Serbest Bölgesi olarak tespit edilmiştir.

(2) Batı Anadolu Serbest Bölgesini kurup işletmek üzere, BASBAŞ Batı Anadolu Serbest Bölgesi Kurucu ve İşleticisi Anonim Şirketi 30 yıl süreyle yetkili kılınmıştır.

Yürürlük

MADDE 2- (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3- (1) Bu Karar hükümlerini Ticaret Bakanı yürütür.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Örnek Serbest Bölge Yer ve Sınırları

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

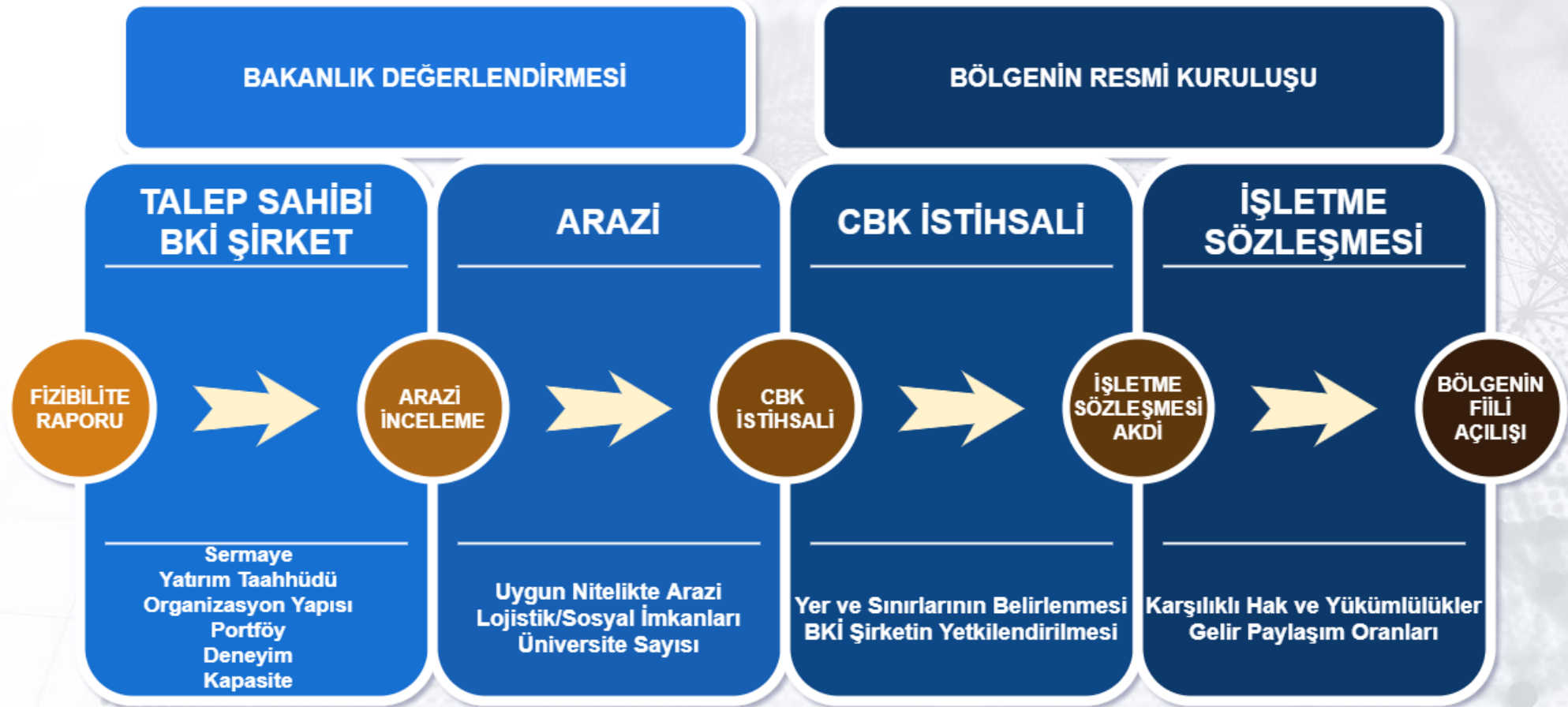

Serbest Bölge Kuruluş Süreci ve Temel Göstergeler

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Serbest Bölge Kurulum Süreci

- Bölgenin faaliyete geçebilmesi için etrafının çitle çevrilmesi ve bölgede ihtiyaç duyulan Serbest Bölge Müdürlüğü, Gümrük Müdürlüğü, Gümrük Muhafaza Müdürlüğü hizmet binalarının inşa edilmesi gerekir.

**Kuruluş
Başvurusu**

- Kamu ya da Özel teşebbüs başvurabilir.
- Başvurunun Değerlendirilmesi (Fizibilite/Teknik ve Ekonomik Kriterler)

**Mevzuat
Süreci**

- Protokolün Düzenlenmesi
- Cumhurbaşkanı Kararı (Sınırlar, Bölge Kurucu İşletici - BKİ)

**Sözleşme
Tanzimi**

- BKİ ile Sözleşme Yapılması (Özel Hukuk Alanı)
- BKİ tarafından Altyapı Yatırımlarının Yapılması

Fiili Açılış

- Çit çekilmesi ve İdari Binaların İnşası
- Resmi Kurumların Teşkili
- Bölgenin Resmen Açılışı

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Serbest Bölge Kuruluş Modeli

1985

Kamu Arazisi
+
Kamu
Altyapı
Yatırımı

- Mersin (1985)
- Antalya (1985)

**1990 -
2000**

Kamu
Arazisi
+
Özel Altyapı
Yatırımı

- Ege (1989)
- İst. AHL / İstanbul ihtisas (1990)
- Adana-Yumurtalık (1992)
- Trabzon (1995)
- Samsun (1995)
- Rize (1997)
- TÜBİTAK-MAM Teknoloji (1999)
- Kocaeli (2000)

**1990 -
2000**

Özel Arazi
+
Özel Altyapı
Yatırımı

- İstanbul Trakya (1990)
- İst. Endüstri ve Ticaret (1992)
- Avrupa (1996)
- İzmir (1997)
- Kayseri (1997)
- Gaziantep (1998)
- Denizli (2000)
- Bursa (2000)

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

18
Serbest
Bölge

24 bin
dönüm

1.950
firma
(509 yabancı)

İstihdam
82 bin

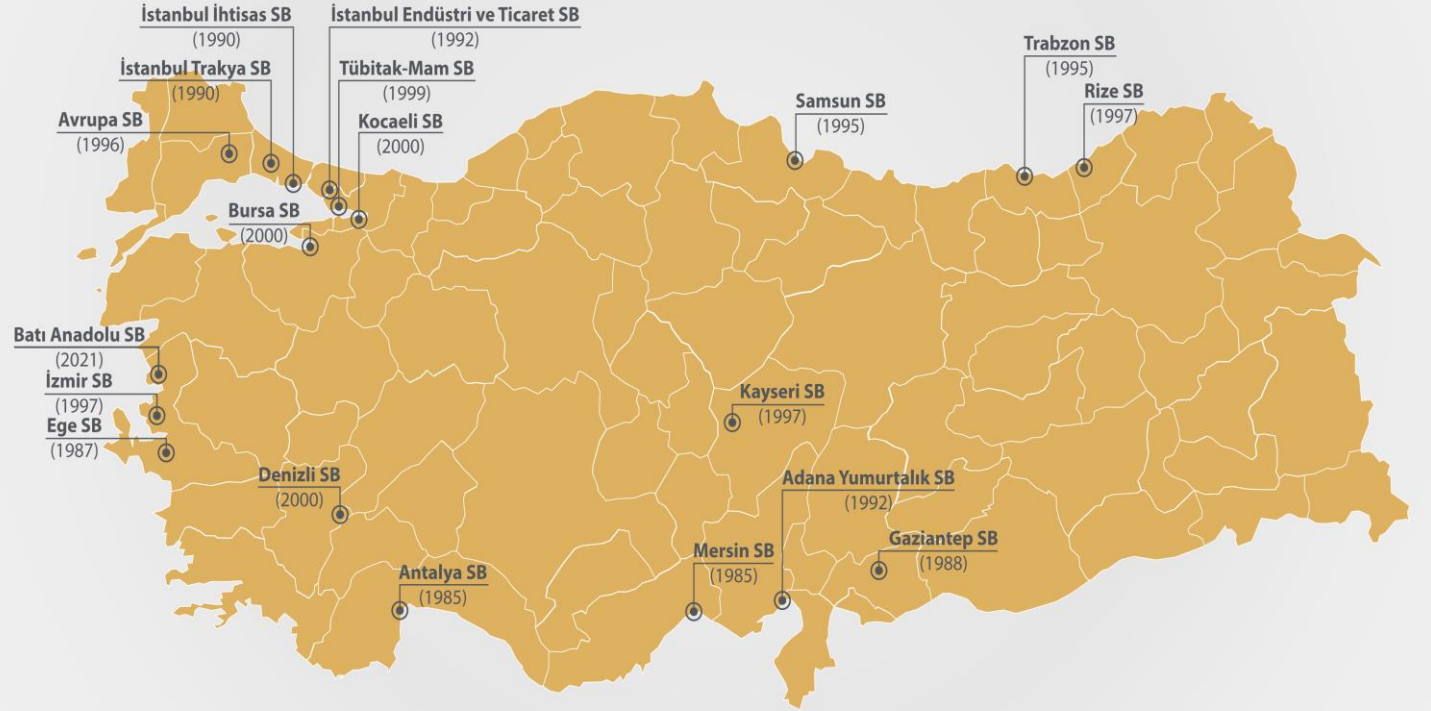
7,7
milyar USD
İhracat

22 milyar
USD Ticaret
Hacmi

% 70
İhracat
Oranı

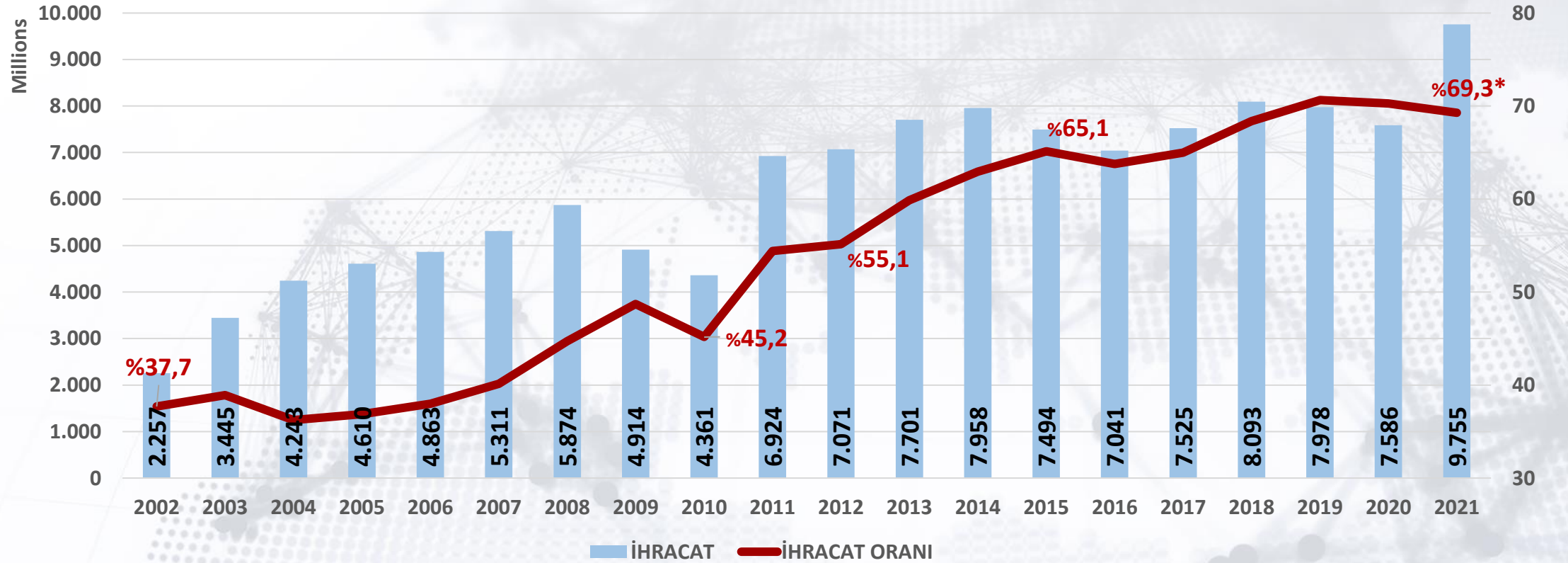
Serbest Bölgelerin Genel Görünümü (2021)

SERBEST BÖLGELER

Serbest Bölgelerin İhracatı (sol eksen) ve Toplam Satışlar İçinde İhracatın Payı (%)

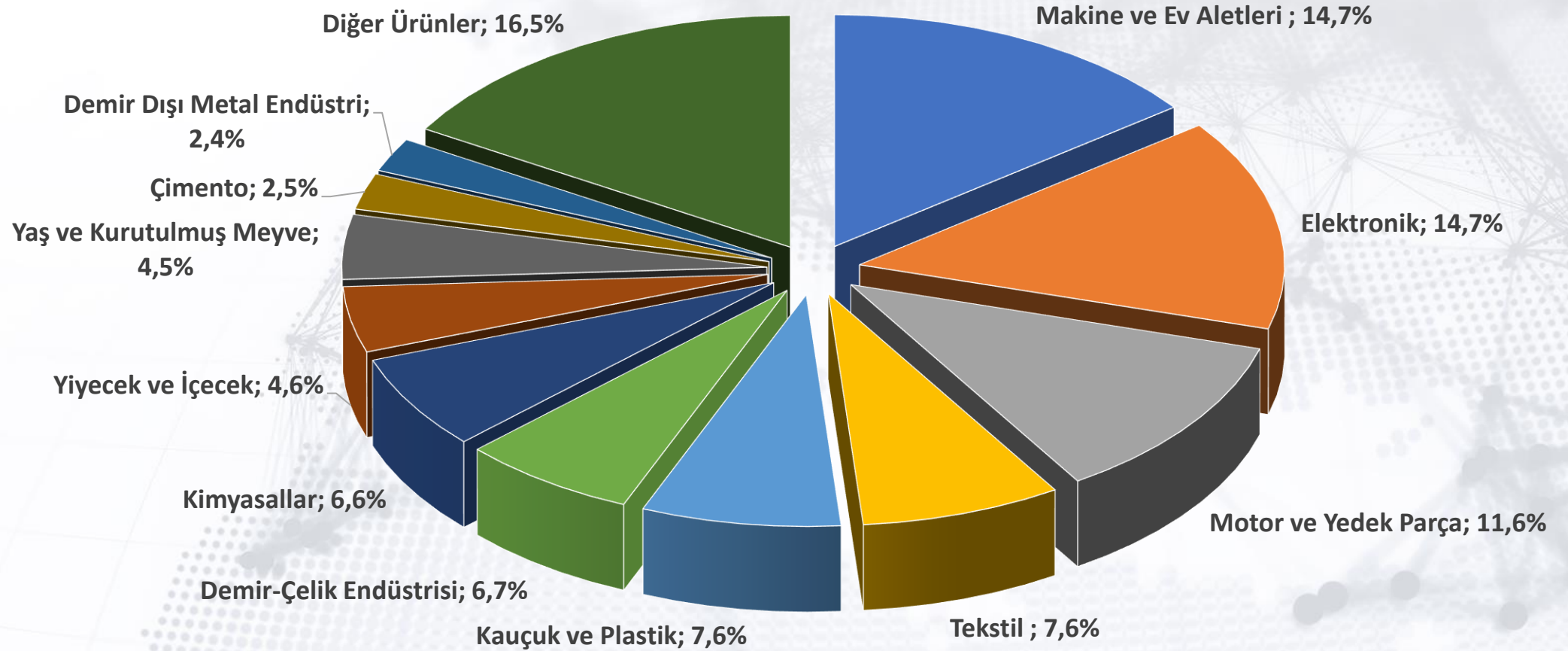

* İmalatçıların toplam satışları içinde ihracatın payı **%78,3**

SERBEST BÖLGELERDEKİ TEMEL İHRACAT SEKTÖRLERİ (2021)

TOPLAM İHRACATIN SEKTÖREL DAĞILIMI (2021)

Üretici Kullanıcılar için Vergi Avantajlarından Yararlanma İmkânı:

- Gelir/Kurumlar Vergisi İstisnası,
- %85 ihracat şartı ile gelir vergisi stopajı istisnası,
- İlave destekler ile özellikle Üretici firmalar desteklenmektedir.

Orta ve Uzun Vadede Geleceği Planlayabilme İmkânı:

- Uzun faaliyet ruhsatı süreleri (15, 20, 30 ve 45 yıl)

Azaltılmış Bürokrasi:

- Başvuru, izin ve yönetim süreçlerinin tek elden gerçekleştirilmesi sebebiyle dinamik bir yönetim anlayışı bulunmaktadır.
- Hizmetler, bölgeyi kurup işletmekle yükümlü özel şirketler tarafından verilmektedir.

Süre Kısıtlaması Olmaması:

- Serbest Bölgede depolanan mallara ilişkin herhangi bir süre kısıtlaması bulunmamaktadır.

Kâr Transferi:

- Serbest bölge faaliyetlerinden elde edilen kazanç veya gelirler herhangi bir kısıtlamaya tabi olmaksızın transfer edilebilir.

Eşitlik Prensibi:

- Serbest bölgede sağlanan teşvik ve avantajlardan yerli ve yabancı bütün firmalar eşit olarak yararlanır.

Gerçekçi Bir Enflasyon Muhasebesi İmkânı:

- Serbest bölgelerde ödemeler dövizle yapılmaktadır. Ancak Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden Türk Lirası olarak da ödeme yapılabilmektedir.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

Teşvikler-Vergi Uygulamaları

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Serbest Bölgelerde Uygulanan Teşvikler

Vergisel Destekler

Gelir/Kurumlar Vergisi

Gelir Vergisi Stopajı
İstisnası

Gümrük Vergisi

KDV

Damga Vergisi, Resim,
Harç

Emlak Vergisi

İstihdam Destekleri

**Nitelikli Personel
Ücret Desteği ***

Aylık en fazla 1.250
ABD doları olmak
üzere, 10 Kişi için
ücretin %50'si

Finansal Destekler

Kira Desteği (%50) *

**Sigorta Primi İşveren
Hissesi Desteği ****
(Asgari ücrete
tekabül eden kısmı)

Faiz Desteği **
(TL kredilerinde 5
puan, döviz
kredilerinde 2 puan)

Altyapı Destekleri

**Bölge Kurucu ve
İşletici Şirketler için
Faiz/Kar Payı
Desteği***

Yatırım tutarının
%50'sini geçmemek
koşuluyla 10 Milyon
ABD dolarına kadar
kullanılacak
kreditinin faiz
giderlerinin %50'si

Diğer Destekler

**Mal ve Döviz
Kazandırıcı
Hizmet
Sektörlerinde
İhracata Yönelik
Devlet Destekleri**

* Yalnızca İhtisas Serbest Bölgelerinde uygulanmaktadır.

** Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında İhtisas Serbest Bölgelerinde bilişim ve yazılım üretimi gerçekleştiren firmalar yararlanmaktadır.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Serbest Bölgelerde Uygulanan Teşvikler

Teşvikler/İstisnalar	Serbest Bölgeler			İhtisas Serbest Bölgeleri		
	İmalatçı Kullanıcılar	Lojistik, Elleçleme, Bakım Onarım Hizmetleri	Diğer Ruhsatlar	İhtisas Serbest Bölgelerinde Yazılım ve Bilişim Sektöründe Faaliyet Gösteren İmalatçı Kullanıcılar	Diğer İmalatçı Kullanıcılar	Diğer Ruhsatlar
Gelir-Kurumlar Vergisi	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Yok	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Yok
Stopaj İstisnası	Var (%85 İhracat Şartına Bağlı) (CBK ile %50'ye kadar düşürülebilir.)	Yok	Yok	Var (%85 İhracat Şartına Bağlı) (CBK ile %50'ye kadar düşürülebilir.)	Var -%85 İhracat Şartına Bağlı (CBK ile %50'ye kadar düşürülebilir.)	Yok
Damga Vergisi ve Harç İstisnası	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)	Var (AB Üyeliğine kadar)
Gümrük Vergisi İstisnası	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Emlak Vergisi İstisnası	Var	Var	Var	Var	Var	Var
K.D.V. İstisnası	Var	Var	Var	Var	Var	Var
Nitelikli Personel	Yok	Yok	Yok	Var (Yıllık 15 bin ABD Doları'na Kadar, brüt ücretin %50'si oranında, 5 yıl süreyle, 10 personel için)	Yok	Yok
Kira	Yok	Yok	Yok	Var (75 bin ABD Dolarına Kadar, %50 oranında, 5 yıl süreyle)	Yok	Yok
Faiz/Kâr Payı	Yok	Yok	Yok	Var (Teşvik Belgesi ile 5. bölge destekleri kapsamında) Var (BKİ Şirketler için, Yatırım tutarının %50'sini geçmemek koşuluyla 10 Milyon \$'a kadar kullanılacak kredinin faiz giderlerinin %50'si)	Yok	Yok
Sigorta Primi İşveren Hissesi	Yok	Yok	Yok	Var (Teşvik Belgesi ile 5. Bölge Teşvikleri kapsamında)	Yok	Yok
Özel Hesap Ücretleri	Stratejik, öncelikli veya büyük ölçekli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlarda sıfırlanabilir.					
Yabancı Personel Çalıştırma Kolaylığı	Var					

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

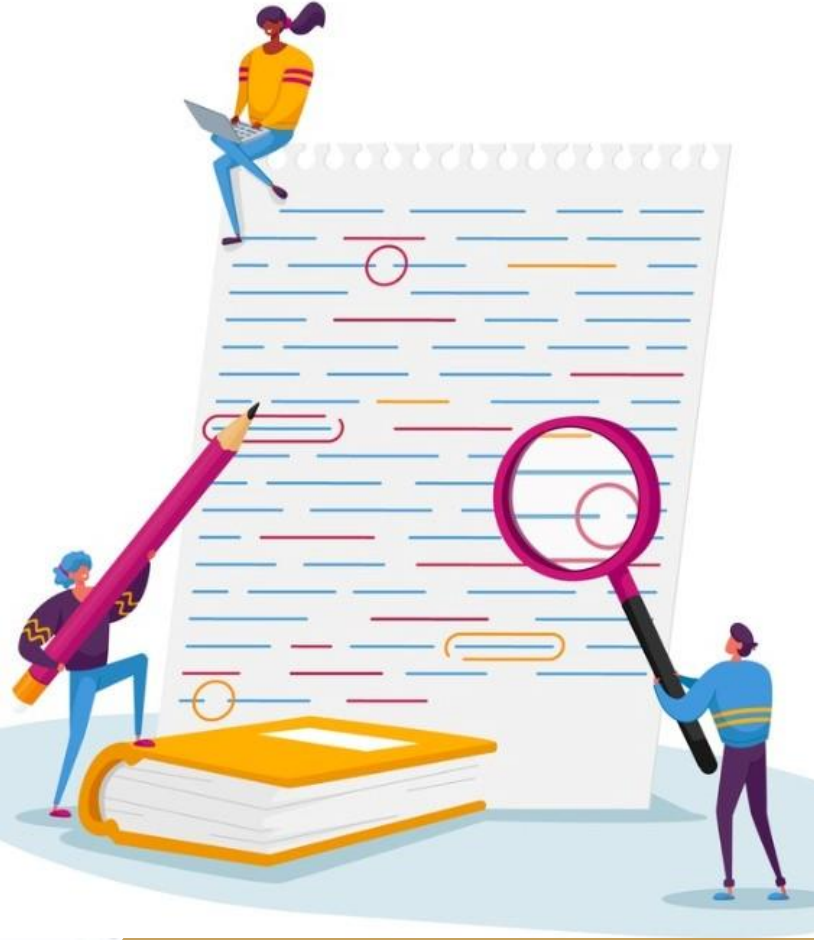
SUNUM PLANI

Genelgeler ve Diğer Alt Düzenlemeler

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Serbest Bölge Genelgesi

Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünce halihazırda yürürlükte olan 29 Genelge ile iş ve işlemler sürdürülmektedir.

Bunlar;

1. Faaliyet Ruhsatı Müracaatlarına İlişkin
2. Serbest Bölgelerdeki Üstyapılara İlişkin
3. Mal Giriş Çıkışlarının Düzenlenmesine İlişkin
4. Depolama Faaliyetlerine İlişkin
5. Kontrole Tabi ve Yasak Maddelere İlişkin
6. Bölgede Çalışma Esaslarına İlişkin
7. Serbest Bölgelere Özel Düzenlemelere İlişkin

Genelgeler olarak sınıflandırılabilir.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

Faaliyet Ruhsatı Nasıl Alınır?

Kimler başvurabilir? Gerçek veya tüzel kişiler

Başvuru ücreti: 5.000 dolar veya karşılığı TL
Hesabına yatırılır.

TCMB - Serbest Bölgeler Özel Hesabına yatırılır.

Faaliyet Ruhsatı Müracaat Formu

Serbest Bölge Müdürlüğüne teslim edilir.

Ticaret Bakanlığı, Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü tarafından yapılan değerlendirme sonucunda “Faaliyet Ruhsatı” verilmesi uygun görülenler için **işyeri kira sözleşmesinin bir örneği ile diğer belgeler için 30 günlük süre tanınır.**

Süre dahilinde belgelerini tam olarak teslim edenler için **Faaliyet Ruhsatı düzenlenir.**

Belgelerin süresi içinde gönderilmemesi halinde hak kaybedilir, başvuru ücreti iade edilmez.

Başvurunun değerlendirilmesi sonucunda Faaliyet Ruhsatı verilmesi uygun bulunmayanlara bu durum yazılı olarak bildirilir ve yatırılan başvuru ücreti iade edilir.

Temel Kriterler

- Faaliyetin **üretim** faaliyeti niteliğinde ve çoğunlukla **yurtdışına satışa yönelik** olması
- Alım-satım faaliyetlerinin yurtdışına satış yönlü olması
- **İstihdam** yaratması
- **Yüksek teknoloji** içermesi
- Serbest bölgedeki sektörel ihtisaslaşma ve kümelenmeyle **uyumlu** olması

Diğer Kriterler

- Bölgenin fiziki ve altyapı **imkân**larının, yapılması planlanan faaliyet için uygun olması
- Firmaların **geçmiş** performansları
- Faaliyetlere ilişkin yatırım, istihdam, ticaret **taahhütleri**
- Türkiye ve dünyadaki genel ekonomik durum
- İç ve dış piyasalardaki arz ve talep dengesindeki değişimler
- Türk firmalarının **rekabet** gücünün korunması

İzin Verilmeyen veya Kısıtlanan Faaliyetler

- İnsan sağlığı ve çevre açısından **zarar** verici mahiyette olan faaliyetler
- Yurtiçi piyasada yıkıcı ve **haksız rekabete** ortam sağlayıcı vasıfta olan faaliyetler
- 2012/2 sayılı Hassas Ürün Genelgesi kapsamına giren faaliyetler

Üretim

- Yatırımcı 45 yıl
- Kiracı 20 yıl

Alım-Satım ve diğer faaliyetler

- Yatırımcı 30 yıl
- Kiracı 15 yıl

Kamu arazisi üzerine
kurulu serbest
bölgelerde

yatırımcı kullanıcılar tarafından inşa edilen üstyapılar ruhsat süresi sonunda Hazine'ye intikal etmektedir.

Serbest Bölgelerde ticari faaliyete başlanabilmesi için şirketin serbest bölge merkezli kurulması veya şube kuruluşu yapması ve kambiyo mevzuatına uygun olarak **sermaye tahsisi** gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Serbest bölgede kurulacak bir firma tarafından hazırlanacak Şirket Ana Sözleşmesinde “ithalat” ve “ihracat” sözcükleri yerine **“alım-satım”** ifadesinin kullanılması gerekmektedir.

Türkiye’de yerleşik firmaların serbest bölgedeki faaliyetlerini oluşturacakları **şubeleri** aracılığıyla yapmaları zorunludur.

Serbest bölgelerde **merkez** kuruluşlu olarak faaliyet gösteren firmalar, **aynı ticari unvanla** Türkiye’nin başka bir yerinde **ticari faaliyette bulunamaz ve şube açamaz.**

Serbest bölge merkezli firmaların ana sözleşmelerinde yer alan **unvan, amaç ve konu, merkez, süre** başlıklarında yapacağı değişikliklerden önce Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğünden onay alması gerekmektedir.

Serbest Bölge İdaresi

- Serbest Bölgeler birden çok kamu kurumunun bir arada **eşgüdüm** içinde görev yaptığı bir alandır.
- Bu bölgelerde, bölgelerdeki mal hareketlerine ilişkin iş ve işlemler Gümrük birimleri, Serbest Bölge Müdürlüğü, BKİ Şirketler ve diğer idari birimler arasındaki **işbirliği** neticesinde gerçekleştirilir.
- Bölgelerin düzenlenmesi ve çalışma biçimine ilişkin Serbest Bölge Müdürlüğü **koordinasyonu** sağlar.
- BKİ Şirketler, bölgelerde ihtiyaç duyulacak hizmetleri diğer kamu kurumları ile **etkileşim** halinde sağlamaktadır.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

Serbest Bölgelerde Mal Hareketleri

Mal Hareketlerine İlişkin Esaslar

Türkiye'den Serbest Bölgelere mal satışı
İHRACAT rejimi;

Serbest Bölgelerden Türkiye'ye mal satışı
İTHALAT rejimi;

Serbest bölge ile diğer serbest bölgeler ve ülkeler arasındaki işlemler
TRANSİT rejimi altında gerçekleştirilir.

Serbest Bölgeler, Avrupa Birliği'ne tam üyeliğin gerçekleşeceği tarihe kadar, **gümrük rejimleri açısından Türkiye Gümrük Bölgesi dışında, menşe hükümlerinin uygulanması bakımından ise Türkiye Gümrük Bölgesi içinde** sayılır.

Gümrük Birliği'nin bir parçası olarak, serbest bölgelerden **A.TR Belgesi** düzenlenerek AB'ye gönderilmesi mümkündür. **Üçüncü ülke menşeli ürünler** ise Ortak Gümrük Tarifesi'nde belirtilen oran üzerinden serbest dolaşıma sokulduktan sonra A.TR Belgesi düzenlenerek AB'ye gönderilebilir.

Üretim ruhsatlı
kullanıcılardan ;
Yurtdışından serbest
bölgeye mal girişinde
malın CIF bedeli
üzerinden **binde 1**;
Serbest bölgeden
Türkiye'ye olan mal
çıkışlarında malın
FOB bedeli üzerinden
binde 9 Özel Hesap
ücreti alınır.

Mal Hareketlerine İlişkin Esaslar

Dahilde İşleme Belgesi
ile Türkiye'de üretilen
ürünlerin serbest
bölgeye ihraç edilmesi
durumunda, söz konusu
malın **3 ay içinde**
yurtdışına sevk edilmesi
kaydıyla Dahilde İşleme
İzni kapatılabilir.

Sarf malzemelerinin
kısa sürede temin
edilmesi amacıyla
bedeli **5.000 ABD**
Doları veya karşılığı
Türk Lirasını geçmeyen
Türkiye mahreçli
mallar, isteğe bağlı
olarak ihracat işlemine
tabi tutulmayabilir ve
yurtdışına yada
Türkiye'ye **ileri**
derecede işlem görmek
üzere eşya
gönderilebilir.

Ateşli silahlar ve bunların
mühimmatının *(bölgede üretim veya ar-ge faaliyetlerine kullanılacak mühimmatlar hariç),* **radyoaktif maddelerin, tehlikeli ve zehirli atıklar dahil tüm atıklar ile**
Bakanlıkça belirlenen diğer malların Bölgelere getirilmesi yasaktır.

Mal Hareketlerine İlişkin Esaslar

Parlayıcı, patlayıcı, yanıcı, yanmayı artırıcı veya bir arada bulunduğu mallar için tehlikeli olan maddeler özel düzenek veya yapıların bulunması şartıyla bölgelere getirilebilir.

Uyuşturucu - psikotrop maddeler ve bunlarla ilgili kimyasal maddeler ile bunların müstahzarlarının serbest bölgelere giriş ve çıkışı Sağlık Bakanlığının uyguladığı ulusal ve uluslararası mevzuat hükümlerine tabidir.

Firma

- Serbest Bölge İşlem Formu ve diğer evraklar ile birlikte SBBUP üzerinden Serbest Bölge Müdürlüğüne mal girişi-çıkışı ile ilgili başvuruda bulunulur.

Bölge
Müdürlüğü

- Belge Kontrollerin Yapılması

Bölge
Müdürü

- Onay

TPS

- Tek Pencere Sistemi Üzerinden SBİF İçin Gümrük Numarası Alınması

Gümrük

- Gümrükleme İşlemleri

SEBİS

- Giriş – Çıkış Bildirimlerinin Kontrolü (SBİF ve Araç Plaka)

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

Serbest Bölgelerde Atık Yönetimi

- Bölgede ortaya çıkan atıkların bertaraf edilebilmesi amacıyla Bölge Müdürlüğü'nün başkanlığında Gümrük Birimleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüğü, B.K.İ. temsilcileri ve yetkili bir eksperin katılımı ile belirli periyodlarla **Atık Komisyonu** toplanır.
- **Tehlikesiz atıklar** (kap, ambalaj maddeleri, hurdalar, çöpler, evsel nitelikli atıklar v.b.) B.K.İ. yetkililerince, Gümrük İdaresi görevlilerinin gözetimi altında bölge dışına çıkarılır.
- **Tehlikeli atıklar** ise tehlikeli atıkların kontrolüne ilişkin mevzuat hükümlerine göre tasfiyeye tabi tutulur.
- Kullanıcılar, serbest bölgelerde yerleşik atık yönetimi faaliyeti gösteren firmalarla veya bölge dışında yerleşik firmalarla çalışabilir.

T.C. TİCARET
BAKANLIĞI

SUNUM PLANI

Bazı Serbest Bölge Örnekleri

Faaliyet Gösterilen Başlıca Sektörler

Makine ve teçhizatlar, Hava ve uzay taşıtları, Tıbbi aletler, Motorlu taşıtlar, Kimyasal madde ve ürünler, Tekstil

Kuruluş	1987	Ticaret Verileri (2021)	USD
Mülkiyet	Kamu	İhracat	2.264.990.858
Toplam Alan	2,5 milyon m ²	İthalat	1.302.846.522
Doluluk Oranı	% 95,6	Yurtiçi Satış	465.175.155
İstihdam	21.681	Yurtiçi Alış	638.776.991
		Net İhracat	962.144.336
		İhracat Oranı	%83

Firma Sayısı	Kiracı	Yatırımcı	Toplam
Yerli	57	33	90
Yabancı	35	45	80
Toplam	92	78	170

Ruhsat Sayısı	278	Yatırım (milyon USD)	2.036,6
Üretim	149	Kamu	1,2
Alım-Satım	92	İşletici	54,5
Diğer	37	Yerli Firmalar	598,9
		Yabancı Firmalar	1.382,0

1- Ege Serbest Bölgesi

Faaliyet Gösterilen Başlıca Sektörler

Deniz Taşıtları (Lüks yat üretimi ve bakım-onarımı),
Tıbbi aletler, Kimyasal Ürünler, Makine, Elektrik-Elektronik

Kuruluş	1983	Ticaret Verileri (2021)	USD
Mülkiyet	Kamu	İhracat	491.916.729
Toplam Alan	782 bin m ²	İthalat	292.413.416
Doluluk Oranı	% 97,8	Yurtiçi Satış	67.024.847
İstihdam	5.750	Yurtiçi Alış	144.316.749
		Net İhracat	199.503.313
		İhracat Oranı	%88

Firma Sayısı	Kiracı	Yatırımcı	Toplam
Yerli	25	33	58
Yabancı	12	18	30
Toplam	37	51	88

Ruhsat Sayısı	149	Yatırım (milyon USD)	289,9
Üretim	75	Kamu	13,3
Alım-Satım	17	İşletici	18,5
Diğer	57	Yerli Firmalar	117,5
		Yabancı Firmalar	140,6

2- Antalya Serbest Bölgesi

Faaliyet Gösterilen Başlıca Sektörler

Gıda, Tekstil, Kimya, Metal Sanayi

Kuruluş	1983
Mülkiyet	Kamu
Toplam Alan	842 bin m ²
Doluluk Oranı	% 97,2
İstihdam	9.603

Ticaret Verileri (2021)	USD
İhracat	1.345.839.883
İthalat	882.825.795
Yurtiçi Satış	485.550.948
Yurtiçi Alış	638.562.453
Net İhracat	463.014.088
İhracat Oranı	%73,5

Firma Sayısı	Kiracı	Yatırımcı	Toplam
Yerli	147	141	288
Yabancı	71	37	108
Toplam	218	178	396

Ruhsat Sayısı	626
Üretim	195
Alım-Satım	253
Diğer	178

Yatırım (milyon USD)	341,4
Kamu	14,1
İşletici	37,7
Yerli Firmalar	201,4
Yabancı Firmalar	88,2

3- Mersin Serbest Bölgesi

**T.C. TİCARET
BAKANLIĞI**

TEŞEKKÜRLER

Recep Serhat SARU
Ticaret Uzmanı
sarus@ticaret.gov.tr
0312 204 94 26

TİCARET BAKANLIĞI
Serbest Bölgeler Genel Müdürlüğü